

Kleine Kernen Krant

Limburg

December 2004 - nummer 3

Vereniging
Kleine Kernen
Limburg

In dit nummer:

- 1 Dorpsraden met toekomstvisie staan sterker
- 3 Dorpsomgevingsprogramma Kronenberg gereed
- 4 Zorginformatiecentrum in kleine kernen Valkenburg
- 5 Kern met pit; en Kleine kernen en internet
- 6 Bibliotheek in basisscholen Meerlo-Wanssum
- 7 Servicewinkels in kleine kernen
- 8 Van de bestuurstafel VKKL

Ben van Essen nieuwe voorzitter VKKL

De leden van de VKKL hebben tijdens de eerste algemene ledenvergadering Ben van Essen benoemd als voorzitter van de VKKL. De nieuwe voorzitter bedankte de leden voor het in hem gestelde vertrouwen en stond stil bij de verdienste van oud-voorzitter Harrie Philipsen.

De grondlegger van de Limburgse Vereniging Kleine kernen uit Ysselsteyn had zich niet verkiesbaar gesteld als bestuurder van de VKKL. De oud-voorzitter zal ook de vertegenwoordiging van Limburg in het bestuur van de Landelijke Vereniging Kleine Kernen overdragen. Op verzoek van het nieuwe bestuur blijft Harrie Philipsen als adviseur betrokken bij de VKKL.

Dorpsplannen van belang voor dorp, gemeente en provincie

Dorpsraden met toekomstvisie staan sterker

Dorpsraden ontstaan vaak uit een bezorgdheid of onvrede over de voorzieningen, de woningbouw of verkeerssituatie in het dorp. Soms zijn gemeentelijke herindelingen een directe aanleiding. De dorpsraad wil dan de afstand met het nieuwe gemeentebestuur overbruggen. Actieve dorpsraden die kunnen rekenen op de medewerking van de gemeente hebben vaak een overvolle agenda. De dorpsraadsleden lopen van de ene vergadering naar de andere en hebben hun handen vol aan de adviezen richting de gemeente. In die situatie kan het gebeuren dat de dorpsraad het zicht kwijtraakt op wat nu voor het dorp werkelijk van belang is. Men neemt dan onvoldoende tijd om de achterban te raadplegen en men holt van de ene actie naar de andere. Het maken van een dorpsplan is dan een goede manier om orde op zaken te stellen. In een dorpsplan wordt aangegeven wat voor de komende 15 jaren de gewenste ontwikkeling is van het dorp op het

gebied van wonen, werken, voorzieningen, verenigingen, veiligheid en milieu. Voor de samenstelling van een dorpsplan gaat de dorpsraad te rade bij de inwoners en alle verenigingen en organisaties die voor het dorp belangrijk zijn. Een dorpsplan moet gedragen worden door het dorp. Voor inwoners biedt een dorpsplan de mogelijkheid om de wensen, behoeften en ideeën op een overzichtelijke manier kenbaar te maken aan de gemeente. Aan een dorpsplan kan zeggingskracht ontleend worden om bepaalde voorzieningen in de toekomst gerealiseerd te krijgen. Van het maken van een dorpsplan gaat ook een wervingskracht uit. Meer inwoners dan alleen de leden van een dorpsraad raken geïnteresseerd en willen meewerken aan de leefbaarheid van het dorp. Ook de gemeente heeft belang bij dorpsplannen. Door de gemeente worden dorpsplannen gebruikt voor het onderbouwen van de eigen prioriteiten en beleidsvisies. Een goed onderbouwd dorpsplan biedt

Vervolg op pag.2

K

Colofon:

De Kleine Kernen Krant Limburg is een uitgave van de Vereniging Kleine Kernen Limburg, verschijnt minimaal vier keer per jaar en wordt verspreid onder de leden van de VKKL en abonnees.

VKKL, Bommelstraat 2,
5961 HN Horst
E mail: VKKL@synthese.nl
Tel. 077-3978503
Fax: 077-3978505

Redactie:

Tiny Reijnders, Henk Vestjens,
Huub in de Braekt, Rinus Janssen,
Sjaak Sluifers

Vormgeving opmaak en druk:

Drukkerij van Lieshout, Horst

Abonnementen:

Leden van de VKKL ontvangen de Kleine Kernen Krant Limburg gratis. Een jaarabonnement kost € 20,- en voor instellingen en overige organisaties € 50,-.

De uitgave van de Kleine Kernen Krant is mede mogelijk gemaakt door de Provincie Limburg.

vaak ook toegang tot subsidiebronnen die buiten de gemeente liggen. Ook de Provincie Limburg stimuleert dorpsplannen. De provincie vindt dorpsplannen van belang omdat op provinciaal niveau niet voorgeschreven kan worden wat op de schaal van dorpen dient te gebeuren. Nadere invulling en uitwerking van provinciaal en regionaal beleid is maatwerk dat samen met de dorpsbewoners dient te gebeuren. Om die reden stimuleert de Provincie de sociale structuurschetsen en de DorpsOmgevingsprogramma's in het kader van de reconstructie.

Dorpsplan zorgt voor grotere betrokkenheid

De werkzaamheden van veel dorpsraden bestaan uit het reageren op activiteiten en beleidsnotities van de gemeente en het doorgeven van klachten, wensen en ideeën. Als een dorpsraad meer invloed wil uitoefenen op het realiseren van haar wensen, dan is het maken van een dorpsvisie en dorpsplan nodig. Doordat alle

wensen en ideeën op een rijtje worden gezet, wordt duidelijk wat er in het dorp leeft en waarop de dorpsraad zich dient te richten. Een dorpsplan bepaalt de agenda voor een dorpsraad. Met een dorpsplan in de hand kan een dorpsraad ook snel reageren op plannen van de overheid (bestemmingsplan, streekplan) of zelfs op die planvorming vooruit lopen. Tevens wordt de band tussen dorpsraad en achterban verstevigd. In het proces om tot een dorpsplan te komen wordt intensief gecommuniceerd tussen dorpsraad en haar achterban. Er zijn voorbeelden van dorpsraden die voor de uitvoering van een dorpsplan werkgroepen hebben geformeerd waaraan tientallen inwoners deelnemen.

Aanpak dorpsplan

Een dorpsraad kan langs verschillende wegen tot een dorpsplan komen. Soms beschikken dorpen al over veel gegevens doordat er recent een enquête is gehouden of doordat de meningen van bewoners zijn gepeild via bewonersbijeenkomsten.

Diverse Limburgse gemeenten beschikken over sociale structuurschetsen van hun dorpen en wijken. Dan kan de dorpsraad op die gegevens voortborduren. Indien nog geen gegevens bekend zijn, zal de dorpsraad van onderaf moeten beginnen. Voordat begonnen wordt is het aan te bevelen de gemeente goed te informeren en hun medewerking te vragen bij het samenstellen van een dorpsplan. Bovendien is de gemeente voor dorpsraden de belangrijkste partner als het gaat om het realiseren van de doelstellingen uit het dorpsplan. Indien de gemeente bereid is haar medewerking te verlenen, is het raadzaam om als dorpsraad een "werkgroep dorpsplan" te formeren. Om een goed beeld te krijgen van de wensen en ideeën van bewoners over de toekomst van hun dorp kan een enquête worden gehouden of er kunnen gespreksgroepen worden geformeerd. Het plaatselijk welzijnswerk en de VKKL kunnen dorpsraden adviseren en zo nodig ondersteunen bij het hele traject van een dorpsplan.

VKKL zoekt vrijwillige adviseurs dorpsplannen

Voor de samenstelling van een dorpsvisie en een dorpsplan kan een dorpsraad veelal gebruik maken van de kennis en het enthousiasme die in het dorp aanwezig zijn. Het is ook belangrijk dat de dorpsraad de regie en de uitvoering van een dorpsplan in eigen hand houdt. Met wat tips en adviezen zijn de meeste dorpen in staat hun eigen dorpsplan te maken. Diverse dorpsraden van de VKKL hebben reeds ervaring opgedaan met dorpsplannen. De VKKL wil het nu mogelijk maken dat die kennis beschikbaar komt voor dorpsraden die willen starten met een dorpsplan. De VKKL gaat de ervaringen van de dorpsraden bundelen in een handboek en vrijwilligers werven en scholen om dorpsraden die met een dorpsplan willen beginnen te ondersteunen. Voor dit project zoekt de VKKL vrijwillige Adviseurs Dorpsplannen.

Taak

De taken van deze adviseurs zijn afhankelijk van de werkwijze waarvoor de betreffende dorpsraad kiest en kunnen bestaan uit:

- Het adviseren van de dorpsraad bij de werkwijze om te komen tot een dorpsvisie/dorpsplan.
- Met de dorpsraad bepalen van de belangrijke thema's.
- Het desgewenst leiden van een dorpsvergadering waar knelpunten, oplossingen en ideeën worden geïnventariseerd.
- Advisering bij samenstelling conceptdorpsvisie/-plan.

Gevraagd

Voor deze functie wordt gevraagd:

- Affiniteit met kleine kernen en plattelandsontwikkeling.
- Ervaring met het werken met groepen.
- Beschikbaarheid van tijd in de avonden.

Aanbod

Aan de Adviseurs Dorpsplannen wordt geboden:

- Een (aanvullende) opleiding en training in het samenstellen van dorpsplannen.
- Een vergoeding van de gemaakte onkosten waaronder reiskosten.
- Een algemene vrijwilligersvergoeding.

Voor nadere inlichtingen en aanmelding kunt u terecht bij Sjaak Sluiters, secretariaat VKKL, Bommelstraat 2, 5961 HN Horst. Tel 077-3978503, e-mail VKKL@synthese.nl

Gedeputeerde Ger Driessen ontvangt het eerste DOP

Dorpsomgevingsprogramma Kronenberg gereed

De verbetering van het dorpsplein is een actiepunt uit het DOP Kronenberg.

Voorzitter Ger Janssen van de dorpsraad Kronenberg, gemeente Sevenum, bood op 17 november gedeputeerde Ger Driessen het eerste DorpsOmgevingsProgramma aan. De Provincie stimuleert de ontwikkeling van DOP's om daarmee op de schaal van dorpen tot plannen te komen die bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen in het reconstructieplan Noord- en Midden-Limburg. De actiepunten die in het DOP Kronenberg worden voorgesteld, hebben o.a. betrekking op het herinrichten van het centrum, diverse verkeersmaatregelen, uitbreiding ontmoetings- en servicefunctie van het gemeenschapshuis,

het realiseren van een complex seniorenwoningen (met zorgfunctie) en het opstellen van een landschapsvisie voor de kernrand van Kronenberg. Ger Driessen benadrukte bij de ontvangst van het rapport dat de Provincie wil meewerken aan realisatie van het DOP Kronenberg, maar dat in eerste instantie de dorpsraad en de gemeente Sevenum dienen te bepalen wat wel en niet opgepakt gaat worden. Daarom was het zeker zo belangrijk dat het DOP Kronenberg tegelijkertijd werd aangeboden aan het college van B&W en de fracties van de gemeenteraad. De Dorpsraad gaat nu samen met

geïnteresseerde bewoners werkgroepen vormen die aan de slag gaan met de uitvoering van diverse onderdelen van het DOP. Dat gaat in samenspraak met de gemeente die een belangrijke rol vervult in deze realisatie.

Gemeente Bergen zet krachtig in op leefbaarheid kleine kernen

Plannen voor Dorpsservicecentra en multifunctionele gemeenschapshuizen

De gemeente Bergen telt 13.500 inwoners en heeft een regionale hoofdkern (Nieuw-Bergen) en een viertal kleine kernen: Afferden, Siebengewald, Well en Wellerlooi. Het voorzieningenniveau in deze kleine kernen staat onder druk.

De inwoners maken samen met de gemeente en de welzijnsstichting Synthese plannen voor behoud en/of versterking van de leefbaarheid.

Per dorp is een plan van aanpak ontwikkeld volgens de methodiek "structuur en continuïteit in de aanpak van de leefbaarheid gemeente Bergen". De gemeente heeft een coördinator leefbaarheid aangewezen die samen met een opbouwwerker van de welzijnsstichting Synthese dit proces begeleidt. Tevens is in ieder dorp een initiatiefgroep gevormd die in beeld heeft gebracht wat de huidige en toekomstige wensen en behoeften zijn. Op grond van deze gegevens worden in Siebengewald, Well en Wellerlooi de mogelijkheden van een dorpservicecentrum of een multifunctionele accommodatie uitgewerkt. Daarbij wordt niet alleen uitgegaan van de behoeften van de verenigingen maar ook van de toekomstige vraag van ouderen op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Met financiële steun van de Provincie Limburg wordt de ontwikkelde werkwijze beschreven.

Nadere inlichtingen over deze aanpak zijn te verkrijgen bij:

Mark Rijniërs, m.rijniers@bergen.nl

Birgit op de Laak, b.opdelaak@synthese.nl

Zorginformatiecentrum in kleine kernen Valkenburg

Opening ZorgInformatieCentrum Valkenburg, dhr. G. Brunenberg van de Seniorenraad pakt het verwijsbord voor het ZorgInformatieCentrum uit, terwijl Roger Huntjens (wethouder) en Hella Hermans en Monique Wolfs verwachtingsvol toekijken.

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft er voor gekozen om het nieuwe ZorgInformatieCentrum niet alleen te vestigen in het gemeentehuis maar ook

onder te brengen in vijf gemeenschapshuizen van Sibbe-Ijzeren, Houthem, St. Gerlach, Berg en Terblijt, Vilt, en Schin op Geul. Maandelijks worden in deze

gesteld worden; zorginformatiecentrum@valkenburg.nl. De diensten van het ZorgInformatieCentrum zijn gratis.

gemeenschapshuizen spreken uren gehouden. Het ZorgInformatieCentrum is bestemd voor alle inwoners uit de gemeente die behoefte hebben aan informatie over onder andere de thuiszorg, wonen in een verzorgingshuis, woningaanpassingen, dagverzorging, activiteiten, personalarmering en maaltijdvoorziening. Op vrijdag 22 oktober is het ZorgInformatieCentrum officieel geopend. Het informatiecentrum is van maandag tot en met vrijdag elke ochtend geopend en 's middags alleen telefonisch bereikbaar. Indien inwoners niet in staat zijn om het gemeentehuis of de gemeenschapshuizen te bezoeken, kan een afspraak gemaakt worden voor een huisbezoek. Het telefoonnummer van het ZorgInformatieCentrum is 043-6099315. Er kunnen ook per e-mail vragen

Inwoners dorp gaan zelf zorg aan ouderen organiseren

Zorgcoöperatie Hoogeloon, Noord-Brabant

Steeds meer ouderen kunnen zo lang mogelijk in hun eigen vertrouwde dorp blijven wonen. Hoewel het beeld van de wachtlijsten overheerst, zijn de mogelijkheden voor zorg aan huis de laatste 10 jaren fors uitgebreid. Het aanbod van thuisbezorgde maaltijden en systemen voor personalarmering is toegenomen evenals het aantal plaatsen voor dagverzorging en nachtopvang. In veel dorpen zijn woonprojecten voor ouderen gerealiseerd waardoor verhuizing naar een verzorgingshuis elders niet meer nodig is. Toch blijkt de zorgverlening in dit soort woonzorgprojecten beperkt te zijn. In het dorp zijn te weinig zorgvragers aanwezig voor de planbare 24-uurszorg van de zorginstellingen. In Hoogeloon, gemeente Bladel, denkt men dat het moet lukken om met onderlinge hulp de ouderen met

hulpvragen te helpen. In het dorp wonen zoveel verzorgenden en verpleegkundigen dat de zorg aan gehandicapten en ouderen te allen tijde gegarandeerd moet kunnen worden. Naar aanleiding van deze constateringen is in Hoogeloon het idee van een lokale zorgcoöperatie geboren. De zorgcoöperatie wil aanvullende zorg en ondersteuning gaan bieden wanneer de mogelijkheden van de mantelzorgers, instellingen en vrijwilligers te kort schieten. De coöperatie is te beschouwen als een vorm van een verzekering. De leden investeren in de coöperatie en verzekeren zich daarmee van hulp als dat nodig mocht zijn. Door lid te worden van de coöperatie brengen de leden tot uitdrukking dat men zich verantwoordelijk voelt voor elkaar. De zorgcoöperatie kan zorgen voor begeleiding van de zorgvrager naar

een passend aanbod, voor dagopvang, verlichten van de mantelzorgers en het bieden van aanvullende zorg via het persoonsgebonden budget en het verzorgen van gemaksdiensten zoals klusdiensten, bezorgdiensten en vervoer. De initiatiefnemers in Hoogeloon zijn momenteel bezig met de oprichting van de zorgcoöperatie. Men is vol vertrouwen dat het idee van de zorgcoöperatie aanslaat. De coöperatiegedachte kent immers een lange traditie op het platteland. Zo is de coöperatieve Boerenleenbank de voorloper van de Rabobank. De bedoeling is dat begin 2005 gestart wordt met de zorgcoöperatie Hoogeloon. Voor meer informatie: Ed Kooger, PON Tilburg tel. 013-5351535.

Start inschrijving tiende ronde

Er leven genoeg ideeën onder dorps- of buurtgenoten om de woonkern (nog) beter te maken. Soms is een klein zetje nodig om zo'n idee tot uitvoering te brengen.

Met Kern met Pit wil de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij (KNHM) buurt- en dorpsbewoners dat extra duwtje geven.

Iedere bewonersgroep die tussen 1 september 2005 en 31 augustus 2006 een concreet plan wil uitvoeren om de leefbaarheid van de stadswijk of het dorp te verbeteren, kan zich aanmelden. Staat een grote groep mensen achter een project, dan maakt dat een goede kans tot de leefbaarheidswedstrijd toegelaten te worden. Een tweede selectie criterium is: wat heeft de kern aan het project?

In feite daagt uw groep KNHM uit: 'Wedden dat we ons voornemen uitvoeren?' In maximaal 200 gevallen neemt KNHM de weddenschap aan. Bent u toegelaten en weet u uw doel te bereiken, dan ontvangt u € 1000. Uw dorp of buurt verwerft bovendien het predikaat: 'Kern met Pit'. U kunt een handleiding met inschrijfformulier vanaf 1 januari 2005 aanvragen bij KNHM in Arnhem (Postbus 33, 6800 LE). U kunt ook bellen: 026 44 55 146 of mailen: kmp@knhm.nl. De handleiding en het inschrijfformulier zijn vanaf die datum ook te downloaden via www.knhm.nl. Inschrijven is mogelijk tot 1 mei 2005.

Internetcafé en Dorpswebsite Kronenberg

Een werkgroep enthousiaste en deskundige vrijwilligers heeft op verzoek van de Stichting Gemeenschapsvoorzieningen Kronenberg, een website gemaakt voor en over het dorp Kronenberg. De opdracht luidde om een eenvoudig te bedienen website te maken die niet alleen goed toegankelijk is voor de inwoners maar ook door verenigingen op eenvoudige wijze bijgehouden en gewijzigd kan worden. De website is 17 november de lucht ingegaan (www.kronenberginfo.nl) en verenigingen kunnen straks zelf op eenvoudige wijze hun informatie toevoegen en wijzigen. Via deze centrale website kan in de toekomst een verbinding gemaakt worden met bestaande Kronenbergse sites, verenigingen, de gemeente en andere organisaties. De komende periode zullen de gebruiksmogelijkheden van de website uitgebreid worden. De werkgroep behoudt de supervisie op de inhoud van de pagina en verzorgt het technische beheer van de site. Tevens kreeg de werkgroep het verzoek om de faciliteiten voor het internetcafé in het gemeenschapshuis te ontwikkelen. Tijdens de presentatie van het DOP Kronenberg op 17 november brachten verte-

genwoordigers van de werkgroep vol trots de eerste resultaten en gedeputeerde Ger Driessen verrichtte de starthandeling. Het gemeenschapshuis beschikt over een snelle internetverbinding waarmee iedereen uit het dorp tegen een kleine vergoeding kan internetten en gegevens kan downloaden. De faciliteiten van het internetcafé en de draadloze infrastructuur kunnen ook gebruikt worden voor computercursussen in het gemeenschapshuis. De werkgroep verwacht dat het internetcafé ook aantrekkelijk is voor jongeren die hun ervaringen en wetenswaardigheden in het internetcafé willen uitwisselen. Op korte termijn zal ook bekeken worden hoe deze nieuwe voorzieningen in De Torrekoel ook voor de senioren uit het dorp zo toegankelijk mogelijk gemaakt kunnen worden.

Alle dorpsraden Venray digit@@

Het Dorpsradenoverleg Venray heeft met behulp van het lokale CAI-fonds een website laten bouwen voor alle 10 dorpen van de gemeente Venray. Enkele pioniers zoals de dorpen Leunen, Smakt en Ysselsteyn hadden reeds een eigen website. Maar vanaf 30 november beschikken alle dorpsraden in de gemeente Venray over een website. De sites zijn bereikbaar via www.dorpenvenray.nl

De sites laten iets zien van de geschiedenis en de bezienswaardigheden van het dorp en natuurlijk de informatie van de dorpsraden. Alle verenigingen en stichtingen uit de Venrayse dorpen wordt de gelegenheid geboden een eigen website te openen onder de titel van het dorp. Het Dorpsradenoverleg Venray verzorgt de scholing voor de vrijwilligers van de verenigingen om informatie op de website te plaatsen. Voor de verenigingen zijn hier geen kosten aan verbonden. Verenigingen

die reeds een website hebben kunnen een "link" krijgen met de website van het dorp. Elke dorpsraad heeft een webmaster die zorgt dat de informatie op de website actueel blijft. Een overzicht van dorpsraden per provincie met een eigen site is te vinden op www.dorpsraad.pagina.nl. Deze pagina is ontwikkeld in samenwerking met startpagina.nl.

K6 Bibliotheek in basisscholen Meerlo-Wanssum

De bibliotheek in basisschool De Peddepoel te Wanssum

Tot de zomervakantie van dit jaar reed de bibliobus wekelijks langs de zes kerkdorpen van de gemeente Meerlo-Wanssum. Maar de oude bibliobus zakte bijna door de achteras en vervanging zat er niet meer in. De bibliobus verdwijnt uit het Limburgse straatbeeld en gemeenten zoeken al jaren naar alternatieven. Op initiatief van Meander, de overkoepelende stichting van basisscholen in Meerlo-Wanssum, is een plan gemaakt om de bibliotheek te behouden in de kleine kernen. Jan Jenneskens, algemeen directeur van de basisscholen, is enthousiast over deze ontwikkeling. "Ons plan paste prachtig in de innovatieplannen van de basisscholen en de ideeën van de gemeente voor brede scholen. In samenwerking met de gemeente is vervolgens doelgericht binnen vier maanden gewerkt aan de realisatie van een bibliotheek in elke school. Dankzij de medewerking van het Bibliotheekhuis, de scholen met hun medewerkers en een flexibele gemeente is die klus geklaard". Zo werd de 'bibliotheek voor varenden' in Rotterdam ontmanteld en kregen de scholen prachtige boekenrekken en ander materiaal. Met medewerking van de voetballers van Meerlo C werd

al het materiaal uit Rotterdam netjes opgeslagen en klaargemaakt om in de scholen weer opgebouwd te worden. Dat opbouwen gebeurde in de zomervakantie. Elke basisschool in Meerlo-Wanssum heeft met ingang van 1 september een bibliotheek waarvoor de doelgroep van 0-12 jaar boeken en andere media te verkrijgen zijn. De bibliotheek is twee keer per week open en wordt volledig gerund door vrijwilligers die het leuk vinden om kinderen te helpen bij het zoeken naar boeken. Ondersteuning is er voor twaalf uur per week vanuit het Bibliotheekhuis. De start is gemaakt en nu wordt gewerkt aan verbreding van de bibliotheek voor minder validen en ouderen. Het onderbrengen van de bibliotheek in de basisschool past in het concept van de brede school waar de gemeente Meerlo-Wanssum naar streeft. Naast de bibliotheek worden ook de peuterspeelzalen in de basisscholen ondergebracht en daar waar mogelijk wordt samengewerkt met de kinderopvang en de jeugdgezondheidszorg. De komende jaren worden de scholen bouwkundig aangepast voor onderwij vernieuwing en de brede school. Jan Jenneskens is hoopvol over de basis-

Ingezonden

Nut en noodzaak van dorpsraden

Met instemming hebben wij bemerkt dat het provinciebestuur eindelijk heeft ingezien dat de achterstandssituatie van het platteland een feit is en dat daarvoor passende maatregelen worden genomen opdat die achterstand niet nog verder achteruit gaat. Behalve het gebrek aan alle mogelijke voorzieningen zijn ook de sociale kwaliteit en de cultuuruitingen in het geding.

De overheid kan niet alles

Het is niet alleen de schuld van de overheid maar ook van de burgers zelf dat onze samenleving zich zo heeft ontwikkeld. De mensen zijn er aan gewend dat de overheid voor alles zorgt; ze denken dat ze zelf niets meer hoeven te doen voor het instandhouden van een optimale samenleving. Velen zijn de betrokkenheid en daarmee ook de verantwoordelijkheid voor de lokale gemeenschap kwijtgeraakt. Maar de overheid kan niet alles, zeker in deze tijd van recessie. Dus moeten we het zelf doen. Dat is de eerste reden voor het oprichten van dorpsraden. Overheid en burgers staan momenteel te ver van elkaar af en met de schaalvergrotingen en fusies dreigt dit nog erger te worden. De stem van de burger wordt vaak niet gehoord bij de bestuurlijke instanties en de burgers laten hun stem ook niet voldoende horen. Achter de schermen is er wel veel gemopper.

Dorpsraden stem van de burgers

Dorpsraden zijn de stem van de burgers. De leden van de dorpsraden staan middenin de

school in de kleine kern, "stap voor stap zullen de mogelijkheden ontstaan en zullen mensen uit de kernen zelf mee vorm kunnen geven aan de inrichting van hun bibliotheekvoorziening en hun brede school in het dorp".

Nadere inlichtingen: Jan Jenneskens, Stichting Meander tel. 0478-690084.

Ook in andere gemeenten worden bibliotheken in basisscholen gerealiseerd. Dat is onder andere het geval in Heibloem (Roggel en Neer), Kelpen-Oler en Grathem (Heythuysen) en er zijn vergevorderde plannen voor de kleine kernen van de gemeente Margraten. In sommige gemeenten wordt gedacht aan de ontwikkeling van servicepunten in gemeenschapshuizen. Meer informatie hierover: Bibliotheekhuis Limburg, Ria verstappen en Jos Strous tel. 046-4208121

plaatselijke gemeenschappen en (moeten) weten wat daar leeft. Zij moeten dat doorgeven aan de overheden. Hoe beter dat die zijn geïnformeerd hoe beter en doeltreffender ze hun maatregelen kunnen nemen. Op hun beurt dienen de overheidsinstanties hun bestuurlijke regels en verordeningen met redenen omkleed aan de burgers bekend te maken.

Dat kan zeker doelmatiger met behulp van de dorpsraden.

Alleen kunnen we weinig, maar samen heel veel

Dorpsraden zijn geen bestuurseenheden, maar schakels tussen de overheid en de burgers. Ze dienen ook door en vanuit de burgerij opgericht te worden. Ze moeten met de plaatselijke overheid een convenant sluiten, zodat beiden weten waar ze aan toe zijn en wat ze te doen hebben. Een dorpsraad dient twee hoofddoelstellingen te hebben, te weten:

- De behartiging van de algemene materiële belangen van de plaatselijke gemeenschap.
- Het bevorderen en versterken van de betrokkenheid van iedere burger bij de lokale samenleving. Daaruit volgt ook de verantwoordelijkheid voor die gemeenschap.

Als iedereen zich betrokken voelt en naar mogelijkheid meewerkt, kan de eensgezindheid en daarmee ook de sociale cohesie en kwaliteit van de samenleving sterk verbeterd worden.

Theo Nevels, voorzitter Dorpsraad Haler-Uffelse

Provincie Limburg maakt start met 47 servicewinkels

Gedeputeerde Herman Vrehan geeft op 22 december het formele startsein voor de realisatie van 47 servicewinkels in de Provincie Limburg. Naar het voorbeeld van de servicewinkel in Epen gaat de Ontwikkelingsmaatschappij Parkstad 25 winkels realiseren die gekoppeld worden aan bestaande voorzieningen in wijken en buurten. Met de LLTB heeft de provincie afspraken gemaakt voor ontwikkeling van 22 groene servicewinkels gekoppeld aan boerderijwinkels in kleine kernen. Voor de realisatie van een groene servicewinkel is een provinciale bijdrage van maximaal € 10.000,- beschikbaar en voor de andere servicewinkels is dit maximaal € 15.000,-. De uiteindelijke hoogte van de subsidie is afhankelijk van de omvang van de betreffende winkel.

De servicewinkel brengt voorzieningen terug naar dorp of brengt er geheel nieuwe voorzieningen. Herman Vrehan verwacht dat een toename van voorzieningen in de kleine kern een positieve weerslag heeft op economische initiatieven en op maatschappelijke activiteiten van de inwoners. Afhankelijk van de kansen en beperkingen in een dorp kan het concept van de servicewinkel ontwikkeld worden. Op 22 december wordt een bezoek gebracht aan de servicewinkel die is ondergebracht in de Boerderijwinkel van de gebroeders Spee in Ubachsberg. Nadere inlichtingen: Provincie Limburg, Carla Dieteren, telefoon 043-3897423, email: cpwm.dieteren@prvlimburg.nl

Servicepunt Wellerlooi

Unieke combinatie met zakelijke diensten

Een horecaexploitant, de gemeente Bergen, de woningstichting en de dorpsraad hebben voor Wellerlooi een plan gemaakt voor een bijzonder dorpservicecentrum in het plaatselijke café. Wethouder van Eupen van de gemeente Bergen vertrouwt op het succes van de servicewinkel die in Wellerlooi wordt gerealiseerd. De woningstichting "Wonen Maasduinen" koopt het pand waarin het huidige dorpscafé gevestigd is. Het pand wordt aangepast voor het café, een cafetaria, een dorpswinkel voor de kleine boodschappen, TPG-servicepunt, VVV-post en een internetcafé. De ontmoetingsruimte voor ouderen komt eveneens in dit dorpservicepunt en dorpscafé. In een tweede fase van het plan wordt met het gemeenschapshuis nagegaan of, en hoe ruimten aangeboden kunnen worden voor het spreekuur van een huisarts en consultatiebureau. De woningstichting roept een stichting in het leven voor de niet commerciële diensten van het servicepunt. De exploitatie van de zakelijke diensten komt in handen van de exploitant van het dorpscafé. Het servicepunt Wellerlooi is een resultaat van het kleine kernenbeleid van de gemeente Bergen.

Nieuwe kansen voor dorpswinkel

Winkel van Sinkel platteland Noord-Holland

De Noord-Hollandse ondernemer Bob Koedijker heeft een eigenzinnig commercieel idee uitgewerkt van "Hart-winkels" in dorpen van minder dan 5000 inwoners. In de Hart-winkels krijgen allerlei leveranciers en dienstverleners de gelegenheid hun producten of diensten aan te bieden. Multivlaai bezorgt dagelijks een paar vlaaien, Jamin heeft er zijn snoepgoed en TPG-post levert postzegels. De Hart-winkel verzorgt zo mogelijk folders van de Rabobank en verkoopt als het kan visaktes. Aan alle producten en handelingen verdient de winkel een bepaald percentage. Volgens Bob Koedijker maakt het niet uit waarvoor mensen in zijn winkel komen, als ze maar komen. "Wie een foto komt halen, neemt gelijk een aardigheidje

voor zijn jarige buurvrouw mee. De klant die medicijnen van de apotheek afhaalt, koop gelijk een tijdschrift". De Hart-winkels hebben ook allerlei extra's. Bezoekers kunnen er kopiëren, faxen en gratis internetten. En wie wil kan in een ingerichte hoek gaan zitten met gratis koffie en een krant. De ondernemer heeft nu twee Hart-winkels geopend in Koedijk en Obdam. De komende jaren wil hij het aantal vestigingen en de formule uitbreiden. Bankzaken, de bibliotheek, een dorpsontmoetingspunt en verenigingen moeten als het aan Koedijker ligt allemaal onderdak kunnen vinden in de Hart-winkel. "Een dorpshuis-achtig-centrum zorgt ook voor aanloop en omzet. Op drie delen van de dag is er beheer en schoonmaak nodig. De beschik-

bare ruimte in een dorp wil ik zo optimaal mogelijk laten benutten, bijvoorbeeld 's ochtends spreekuur van maatschappelijke diensten, 's middags de kaart- en biljartclub van senioren en 's avonds de verenigingen". De provincie Noord-Holland ziet mogelijkheden in de ideeën van Koedijker. De provincie gaat niet de Hart-winkels subsidiëren maar er is budget vrijgemaakt voor het verzamelen van kennis en voor het enthousiasmeren van gemeenten. Nadere inlichtingen: Provincie Noord-Holland, Tom van Benthem, afd. zorg, welzijn en cultuur, tel 023-5145088, e-mail: benthemt@noord-holland.nl

VKKL

Statuten VKKL alsnog voorgelegd aan leden

De eerste ledenvergadering op 6 oktober jongstleden verliep wat onwennig voor het kersverse bestuur van de VKKL. Het voorlopige bestuur van de jonge vereniging was zo gericht op de activiteiten dat verzuimd was om de statuten aan alle leden toe te zenden. De grondregels van de Vereniging konden daarom niet worden vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering. Het nieuwe bestuur heeft daarom alle leden de statuten toegezonden met het verzoek daarop voor 1 januari te reageren. Aan de hand van de reacties zal het bestuur nagaan hoe een definitieve vaststelling van de statuten door de leden kan worden georganiseerd.

Limburgse dorpendag 2005

De VKKL gaat een Limburgse Dorpendag organiseren op zaterdag 28 mei 2005. Op deze dag wordt met een informatiemarkt, inleidingen en discussiebijeenkomsten ingegaan op de belangrijkste plattelandsontwikkelingen en vraagstukken van dorpsraden in Limburg. Een werkgroep van het bestuur bereidt deze dag voor. Reserveer deze datum alvast in uw agenda!

Plezierige kerstdagen en voorspoedig 2005

Het afgelopen jaar was belangrijk voor de VKKL. Het totaal aantal leden is gegroeid naar 69 leden waarvan 45 dorpsraden. De provincie heeft dit jaar de VKKL erkend en met de drie Limburgse Leader+ gebieden is een samenwerkingsproject gestart. Het bruist van initiatieven en ideeën op het Limburgse Platteland. Alle reden om het nieuwe jaar vol vertrouwen tegemoet te zien. Het bestuur wenst allen die betrokken zijn bij de leefbaarheid van het Limburgse platteland plezierige kerstdagen en een goed 2005. *Het bestuur van de VKKL*

Vereniging Kleine Kernen Limburg

Van de bestuurstafel VKKL...

Eerste algemene ledenvergadering benoemt voltallig bestuur

Tijdens de eerste algemene ledenvergadering op 6 oktober 2004 zijn negen bestuursleden van de VKKL benoemd. Drie nieuwe bestuursleden zijn toegetreden. Dit zijn:

- Tiny Reijnders-Seerden, uit Grathem, raadslid gemeente Heythuysen, vicevoorzitter en secretaresse ZijActief Limburg.
- Mariet Dexters-Mijnes, lid van de dorpsraad Houthem (Valkenburg aan de Geul).
- Nelly Vanlier-Schers uit Helden-Panningen, voorzitter van Kring ZijActief Helden en de provinciale adviesraad van ZijActief, lid van de Plaatselijke Groep leader+ Peelregio.

Vanuit het voorlopige bestuur zijn benoemd:

- Huub in de Braekt, lid dorpsraad Berg en Terblijt en voorzitter dorpsradenoverleg Valkenburg aan de Geul.
- Ben van Essen, oud wethouder gemeente Sevenum, werkzaam bij de provincie Limburg.
- Rinus Janssen uit Panningen, wethouder van de gemeente Helden.
- Jos Mans, lid van dorpsraad Tungelroy (Weert) en bestuurslid van de LLTB.
- Chris Verhoeven, lid van de dorpsraad Melderslo (Horst aan de Maas) en
- Henk Vestjens, lid gemeenschapsraad Heibloem (Roggel en Neer).

Leden VKKL stemmen in met activiteitenprogramma 2005/2006

Dankzij een subsidie van de Provincie Limburg en van het Europese stimuleringsfonds voor het platteland, Leader+, kan de VKKL de komende jaren zich op de kaart zetten. Het speerpunt uit het activiteitenprogramma zijn de **dorpsplannen**. De VKKL wil de komende jaren dorpsraden en gemeenten ondersteunen bij de samenstelling van dorpsplannen. In een dorpsplan geven de inwoners aan wat zij voor de komende 15 jaren belangrijk vinden voor het dorp. Zie ook voorpagina van deze Kleine Kernen Krant. Tevens wil de VKKL in 2005 en 2006 aandacht besteden aan de uitwisseling van kennis en ervaringen tussen dorpsraden en gemeenten. Veel dorpsraden beschikken op verschillende terreinen over een enorme deskundigheid waar andere dorpsraden graag gebruik van willen maken. Door het organiseren van een Limburgse dorpendag en door uitwisselingsbijeenkomsten wil de VKKL deze partijen bij elkaar brengen. Naast het uitbrengen van een Kleine Kernen Krant Limburg wil de VKKL ook een website ontwikkelen waar actuele plattelandsontwikkelingen bekend gemaakt worden en waar een verbinding gemaakt kan worden met het toenemend aantal websites van dorpen in Limburg en de rest van Nederland. Uit een gehouden enquête bleek dat dorpsraden ook veel behoefte hebben aan ondersteuning en advisering bij concrete projecten zoals met multifunctionele gemeenschapshuizen, structuur- en bestemmingsplannen, woon- zorgcombinaties en dorpsomgevingsprogramma's. Alle vragen van de leden zijn welkom bij de VKKL. De Vereniging beschikt reeds over veel kennis en contacten. Maar de capaciteit van de VKKL is niet oneindig. Indien een dorpsraad intensieve begeleiding nodig heeft, dan zal ook gekeken worden naar de mogelijkheden van het welzijnswerk. Intensieve ondersteuning van initiatiefgroepen bij het opzetten van een dorpsraad en het ontwikkelen van een multifunctioneel gemeenschapshuis zijn primair taken van de welzijnsinstelling en/of de gemeente. De VKKL zal daarom geen taken van deze lokale instellingen overnemen maar hiernaar verwijzen of betreffende initiatiefnemers in contact brengen met andere dorpsraden. Het actieprogramma 2005/2006 is op 6 oktober goedgekeurd door de algemene ledenvergadering en is verkrijgbaar bij het secretariaat van de VKKL.